

منطق

فکورانه

(ویژه مقطع متوسطه ی دوم علوم انسانی و معارف اسلامی)

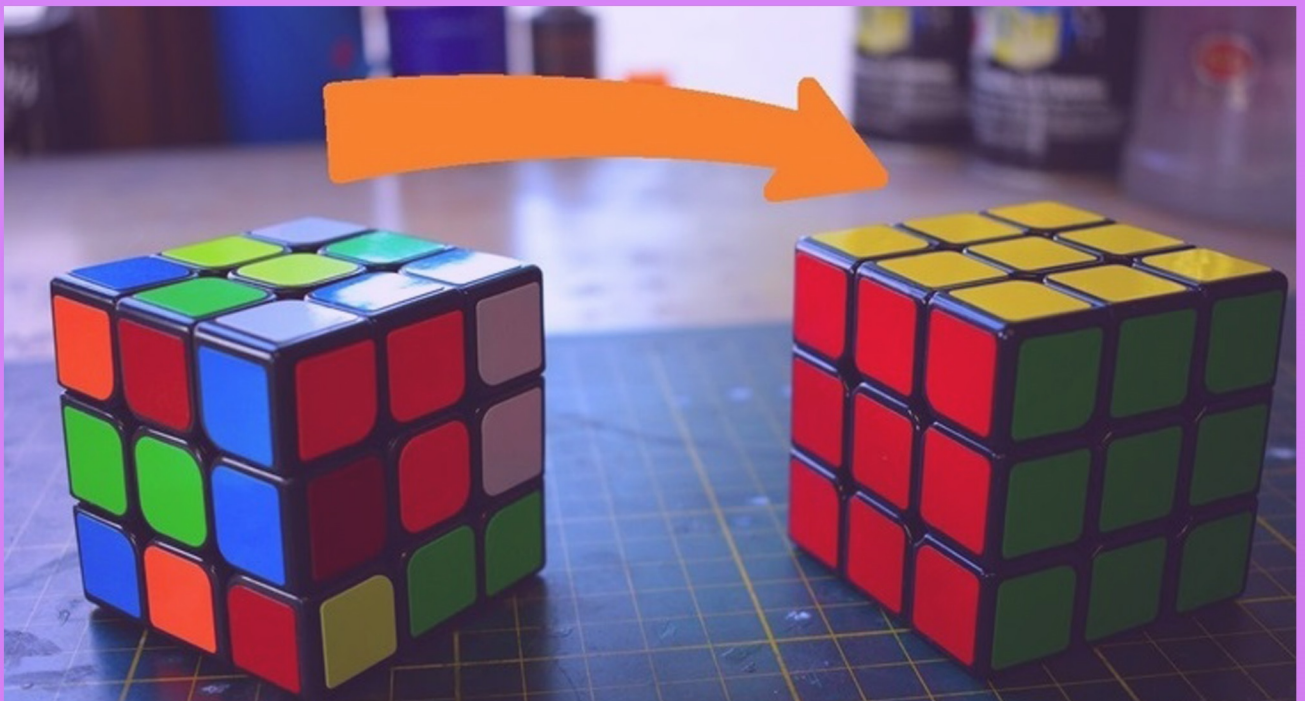
* درسنامه جامع

* مثال‌ها، نکات و حکایات منطقی همراه با نمودارها، جداول و تصاویر جذاب

* پرسش‌های چهارگزینه‌ای با پاسخ تشریحی به تفکیک هر مبحث

* نمونه سوال و پاسخ تشریحی پایان نوبتی

جمال الدین مصطفی

به نام خداوند جان و خرد
خداوند نام و خداوند جای
خداوند کیمیا و کردون سپهر
کزین برتر اندیشه برنگذرد
خداوند روزی ده رهنمای
فرزند ماه و نایب و مهر

منطق فکورانه

(ویژه مقطع متوسطه‌ی دوم علوم انسانی و معارف اسلامی)

- ✓ درسنامه جامع
- ✓ مثال‌ها، نکات و حکایات منطقی همراه با نمودارها، جداول و تصاویر جذاب
- ✓ پرسش‌های چهارگزینه‌ای با پاسخ تشریحی به تفکیک هر مبحث

مؤلف:

جمال الدین مصطفی

انتشارات موجک

سرشناسه: مصطفی، جمال‌الدین، ۱۳۵۶-

عنوان و نام پدیدآور: منطق فکورانه: درسنامه جامع و کامل، مثال‌های متعدد، پرسش‌های چهارگزینه‌ای با پاسخ تشریحی / تالیف جمال‌الدین مصطفی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: [۱۶۳] ص.: مصور، جدول.

شابک: ۶-۱۴۷-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۴۲۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۶۳].

موضوع: منطق -- راهنمای آموزشی (متوسطه)

موضوع: Logic -- Study and teaching (Secondary)

موضوع: منطق -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)

موضوع: Logic -- Examinations, questions, etc (Secondary)

رده بندی کنگره: BC۵۹

رده بندی دیویی: ۱۶۰/۰۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۰۹۲۵۵

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ - ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۰۲۶۵۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت فروشگاه کتاب: www.mojak.ir

عنوان: منطق فکورانه

تالیف: جمال‌الدین مصطفی

مشخصات ظاهری: ۱۶۳ صفحه، قطع رحلی

چاپ اول: بهار ۱۳۹۹، تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۴۲۰۰۰۰ ریال، شابک: ۶-۱۴۷-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تقدیم به: «روح پدرم و وجود مادرم»

و

«تمامی منطق دوستان ساحت دانش و معرفت»

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	پیش‌گفتار مولف.....
۳.....	درس اول: منطق: ترازوی اندیشه.....
۱۵.....	درس دوم: لفظ و معنا.....
۳۱.....	درس سوم: مفهوم و مصداق.....
۴۹.....	درس چهارم: انواع و اقسام تعریف - شرایط تعریف صحیح.....
۶۱.....	درس پنجم: انواع و اقسام استدلال.....
۷۱.....	درس ششم: قضیه‌ی حملی.....
۸۱.....	درس هفتم: احکام قضایا.....
۱۰۱.....	درس هشتم: بحث قیاس.....
۱۱۷.....	درس نهم: قضایای شرطی (متصل و منفصل) - قیاس‌های استثنایی (متصل و منفصل).....
۱۳۷.....	درس دهم: سنجش‌گری در تفکر (نقد تفکر).....
۱۵۵.....	نمونه سوال.....
۱۶۳.....	منابع.....

پیش‌گفتار مولف

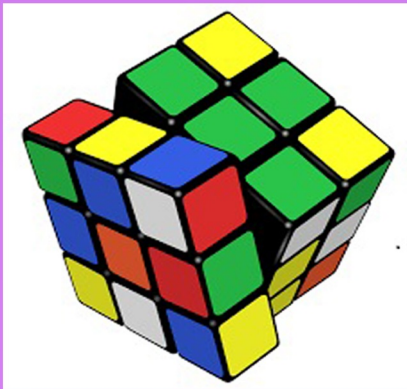
نخست "الله" یزدان را شاکرم که توفیقی حاصل نمود تا بتوانم پس از سالها تدریس واز دغدغه‌ی احساس شده و با خواست متریبان و منطق دوستان عزیز، از عهده‌ی رسالت تدوین این اثر منطقی برآیم. اگر قبول کنیم هدف و سعادت نهایی انسان فضیلت است، پس راه رسیدن به آن، همانا دستیابی به حقیقت چیزها است، چراکه در حقیقت، اساس و حقیقت هر چیزی خیر و خوبی و نیکی است و به حکم اینکه نوع انسان، دارای قدرت و توان عملیات تفکر است و اتفاقاً ابزار دستیابی به حقیقت چیزها هم در همین مرکز فرماندهی مصادره می‌شود و این مرکز عملیات فکری انسان است که تعیین می‌کند که آیا تلاش‌های انسان به سوی کشف و اختراع و شناسایی اساس چیزها و دست‌یابی به معرفت است یا برعکس؛ فلذا رسالت علم منطق در حکم ابزاری شایسته، کمک می‌کند که جوهره‌ی اساسی و پراهمیت انسان (فرایند تفکر)، بی‌جهت به خطا نرود و دچار انحراف، تروما و بیماری نشود و بتواند بیماری‌های حداکثری فکری را به حداقل خود برساند و این است که پیام و رسالت منطق، از طرفی، یاددادن تعاریف و استدلال‌ات صحیح است و از طرفی دیگر آشنایی انسان به نقاط انحرافی و انواع بیماری‌های فکری و مغالطه‌ها؛ و بدیهی است که هدف غائی این تلاش‌ها، رسیدن به حقیقت چیزهاست.

این اثر گرچه همانند سایر اثرات دیگر نمی‌تواند خالی از نقص باشد اما تلاش شده که نکات درخور پایه‌ی فهم سال تحصیلی خوانندگان هدف را فراهم نماید؛ امید است فرزندان عزیزمان در مدارس و دانشگاه‌ها بتوانند به نحو شایسته و با حوصله، تحلیل مسائل کتاب را پیشه کرده و در زندگی روزمره بکار گیرند تا از این زمینه‌ی زلال معرفت و شناخت، هم به حقیقت چیزها در هستی دست یابند و هم در محتوا و مضمون آن، به تربیت شهروندانی منطقی، آن‌گونه که شایسته‌ی نوع انسانی است، برسند.

با احترام و کسب اجازه از استاد مولف کتاب درسی منطق دبیرستان جناب دکتر انواری و تمامی مولفان کتاب‌های کمک‌درسی و اهالی منطق کشور، این اثر منطقی را به وجود ایشان نیز تقدیم می‌دارم؛ نیز قدردان خانواده از بابت صبرهمسرو فرزندانم هستم؛ کتاب حاضر از درس‌نامه، مثال و سوال و نکات درسی و ریز کنکوری، نمونه‌ی سوالات نوبت‌های اول و دوم به‌مراه پاسخ‌نامه، با کادرها و تصویرهای جذاب و رنگی طراحی شده و گرچه تلاش شده تا با زبانی خودمانی به طرح مسائل پردازد لیکن هیچ‌گاه توصیه‌ی مطالعه‌ی سایر منابع از خواننده گرفته نخواهد شد.

نام کتاب را به احترام امتیاز و شیرازه‌ی وجودی انسان که «قدرت فکر» اوست انتخاب کردم و امیدوار هستم که دکترین موضوعات فکری تمام انسان‌ها به سمت و سوی رسیدن به حقیقت چیزها باشد و این همان دعای همیشگی خاتم الانبیاء حضرت محمد مصطفی (ص) است که می‌فرمود: "اللهم ارنی الاشیاء كما هی..". [الهی؛ حقیقت چیزها را برایم روشن و آشکار نما..].

ایراد را تنها در مطالب نانوشته می‌توان دید لذا؛ خوانندگان و منطق‌دوستان عزیز انتظار دارم که نقطه نظرات خود را به آدرس جی‌میل jamal.hija@gmail.com ارسال فرمایید. امیدوارم با تهیه و مطالعه‌ی این منبع منطقی، ما را در ارتقای امر، مساعدت و یاری فرمایید.

منطق، مدخل معرفت در روش، نوشتار، اندیشه و باور صحیح حول عدالت، صداقت و توسعه‌ی تربیت انسان در هستی است.
جمال الدین مصطفی، مدرس دانشگاه و دبیر تخصصی منطق و فلسفه دیرستان های شهرستان دیواندره، مدرس حوزه‌ی آموزش‌های خانواده و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، متخصص فلسفه تعلیم و تربیت (شهروندی) با مجوزهای وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

علم منطق، علم ترازوست و علوم دیگر، علم سود و زیان؛ و هر دانشی که به ترازو سنجیده نشود، یقین آور نیست؛ پس چاره‌ای نداریم جز آنکه منطق را بیاموزیم.
(ابن سینا)

با عاقل مشورت کن، چون فکر او به دور از هوای نفسانی است و با نادان مشورت مکن، زیرا که او تابع هوای نفس باشد. مشورت مکن با آن که محاط زمان است، بلکه مشورت کن با آن که محیط به زمان باشد.
(سقراط)

